

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kürzaparti-utca 31. szám,
hova a lap szellemi részét
illető közlemények, előfize-
tési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések árát

valamint nyit-teri közlemé-
nyeket kiadó-hivatalunk mé-
ret szerint olcsón számít.

Egyes példányok kaphatók:
nyomdánkban. Stark N. és
Untermyller E. könyvk.-ben
számunként 5 krét.
Kéziratok vissza tartatnak.

Megjelenik hetenként háromszor:

vasárnap, szerdán és pénteken
a köz. reggeli órákban.

Szerkesztésért felelős:

SIMA FERENCZ.

Lapunk megrendelhető:

a kiadó-hivatalban és lapkihordóink utján
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

A Tiszák mesterkedése.

Magyarország belső ellenségei között nem az oláhok, s ászok és tótok a legnagyobbak. Itt mindig számolni kell a Tiszákkal is. Mert a nemzet jogos haragja tapad ennek a névnek minden betűjére. Jókai egy alkalommal azt írta az öreg Tiszáról, hogy minden este imádkozik érte. Néha nekünk is eszünkbe jut utánozni a költőt. Ha látjuk ezt a politikai raffineriában, cselszövésben, irigységben kifáradhatatlan vén embert s látjuk a nyomdókáka lépő örökös miniszter-aspiráns fiát mindég és következetesen a nemzet érdekei ellen küzdeni, önkénytelenül kitör lelkünkbeli a sóhajlás: uram szabadíts meg minket végre ezektől a jóbarátainktól!

Már megkaptátok a 14. § jutalmát a katonaköröktől; van a mire annyira vágytatok, grófi koronátok. Mi kell még nektek? Hagyjátok élni és nyugodtan fellelegzeni ezt a szerencsétlen nemzetet, melynek érdekei ellen annyit és annyiszor vétettetek.

A Tisza-fajt legjobban úgy jellemezhetjük, hogy irigyek az önzellen hazafiakra és makacsok a politikai gonoszságban. A sveczelb generális minisztersége alatt történt, hogy Erdély- és Oláhország között a határszéleket rendezték és a megállapodásokat törvénybe iktatták. Az ellenzék ámulva látta, hogy a törvényzikk nem Magyarország és Románia, de Ausztria-Magyarország és Románia közti határrendezésről szól. Felszólatk ennek a hibának a helyre gazításáért. Mit gondolnak önök, engedett a generális? Nem! Mintsem az ellenzéknek egy kérését teljesítse: inkább hozzájárult ahhoz, hogy hazája határát Ausztriával is közösnek mondja. Generális ur, ezt a halhatlan cinikus tettet, mely egész meztelenségben feltárja az ön lelkének sáharai sivárságát, ugy-e nem tagadhatja? Olyan politikai mult után, mint az öné, hogy merészel az ön Herbertje követelőleg fellépni a magyar közéletben? Még mindig nem látja át, hogy ön a Tisza név hitelét magyar földön örökre tönkre tette?

Nem, Tisza Kálmán ezt nem látja át. Ő úgy látszik, föltette magában, hogy a meddig él, addig árt hazájának. Ha két feketesárga miniszter, füleikben a bécsi taplóval neki vadul s rágázó alkotmányunk egyik szentségére, a sajtószabadságra: vajjon ki helyesli legelőször tetteiket? Ugy-e Tisza Kálmán és Herbert István! Ha az ellenzék mindenre elszánt harczra készül a nagy nemzeti érdekekért, vajjon ki biztatja az ellentábor, hogy ne béküljenek? Ki eszeli ki azt a csatatervet, hogy az ellenzék az obstrukció várába kell üzni és azután ott ki kell éhezteni? Nemde a vén generális és nagyra termelt sarja?

Mert e két sivár lélekben újabb időben a harag és düh pokoli tüze lángol. Hogyne! Hisz megvalósult egy morzsája a nemzeti párt programjának a katonai akadémiában. A szabadelvesek orczálanul dicsekszenek vele, hogy ez a lopott portéka az övék, de mindenki tudja, hogy ennek Apponyi gróf a gazdája. A kezdeményezés és a munka az Apponyié, a siker a nemzeté, a haszon a kormánypárté. Mert a kormánypárt minden egyebet átengedhet másnak, de a hol haszonról van szó, ott következetes marad önmagához. Így tett a polgári házassággal is.

A katonai javaslatok elfogadásával rémülve látták a Tiszák, hogy ellenfelük Apponyi előtt nyitva az ut a miniszterséghez. A furfangok nagy Loyolájának, a kálvinista jezsuitának tehát újra ki kellett eszelni valami ravaszsgót, melylyel ellenfelét — ki éppen oly önzellen, mint ő önző — a hatalomtól távol tarthassa. Ismerte Apponyit, jól tudta, hogy nem marad közönyös, ha a nemzeti jogok megcsontásáról van szó. Tehát ezen az oldalon támadta és jól számitott. Belelovalja az ellenzék az obstrukcióba, csak azért, hogy rámutathasson: „ide nézzetek a bécsi burgból: gróf Apponyi az obstrukció vezére!”

A Tiszáknak minden eszköz jó, mely Apponyit lehetetlenné teszi. Mert nem tudják neki megbocsátani, hogy a véderővita után tartott egyik beszédében a nagy Loyolát összezuzva, róla bebizonyította, hogy: „a semminél is kevesebb politikai súlylyal bír”, Apponyi és a Tiszák között tehát béke nem lehet mindaddig, míg az egyik fél teljesen le nem lesz verve. A Tiszák a harczban nagy sebeket kaptak. A nemzet előtt teljesen diszkreditálták magukat, sőt Bécsben is elhasznált eszközöknek tekintik már őket. Hiteük se fenn, se lennt. Csak személyes pártjukban mozog még az erejük, mint a vonagló sárkánynak a farka. Szegény Grünwald Béla te! a kit öngyilkossá tett az a gondolat, hogy Magyarország a Tiszák hatalmába került, miért nem vártál, miért nem küzdöttél velünk tovább? Lásd, ha remény nem vesztve: tovább küzdes azokkal, kik annyiszor haladokoltak, valahányszor a Tisza-párt győzelmét látták, de a kik új reménnyel aczékozva izmaikat a hazafiatlanság és önzés rendszere ellen mindig újabb küzdelemre keltek, — ha tovább küzdes ezekkel, te is megéred a megkínzott hazza fellelékesését és megéred a teljes győzelem diadalmát!

Mert az Apponyi-korszak elé reménnyel és várakozással tekintünk, habár a közjogi felfogást illetőleg soha nem leszünk vele egy véleményen; habár a közjogi harczot alatta is folytatni fogjuk. Hisszük, hogy a hazafiság

és a meggyőződés alatta nem lesz, mint Tisza alatt üldözött kutya. Hisszük, hogy alatta a hazát szeretni nem lesz bűn, a hatalomba való kapaszkodás egymagára nem megy erényszamba. A korrupció fekélyét kiirtják a nemzet testéből. A hatalom nem egyéni czélokra, de nemzeti érdeket szolgál s e nagy érdekek diadalában keresi ambícióját. Öszinte becsületesség és önzetlenség lesz a jelszó a kormányon is. Ellenfeleket, de nem ellenségeket látunk majd akkor velünk szemben állva, s megszűnik végre az az áldatlan harcz, melyre most ellenségeink hazafiatlansága min ket rákényszerít.

Ezt várjuk, ezt reméljük az Apponyi korszaktól, melyet a Tiszák intrikája csak késleltethet, de megakadályozni képes nem lesz. A lomha felleg hiába állja útját a napnak, mert a világosság jelzi, hogy a nap a földet birodalmába vette és kisütése csak az idő kérdése.

Az új 16-§. A szerencsétlen új 16. §-ról egy tekintélyes ellenzéki képviselő a következő érdekes nyilatkozatot tette:

Szerencsétlen egy szakasz ez a tizenhatodik kezdettől fogva és szerencsétlen keze volt ebben a másképp is nagy fogyatékossga országgyűminiszternek. Oktalanul beledobott egy követ a vízbe és most, mint a példa bizonyítja, száz okos se húzza ki.

Mert miben is áll a módosítás? Egyrészt abban, és ez helyes, hogy az esküdtbírósgat ítéletet statuálják a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok igazgatóira s tisztviselőire, avagy a közmegbiztatásban eljárókra hivatalos tetteiket illetőleg. Másrészt azonban a békítő szövegváltoztatás igazán fölháborító, mikor minden oly esetben a törvényszék hatáskörébe utalja a nyomtatvány utján elkövetett rágalmazást vagy becsületsértést, amely esetekben az 1878. évi 5. ik törvényzikk a valódiság bizonyítását kizárja.

Gyakorlatilag még súlyosabb akadálya ez a sajtó szabad bírálati jogának és kötelességének, most már a köztisztviselőkre vonatkozólag is. Mert az 1878. évi büntetőtörvénynek idézett 264. szakasza szerint az állítás vagy kifejezés valódisága bebizonyításának nincs helye és az még a sértett fél kívánatára sem engedhető meg:

1. Ha a rágalmazás, vagy becsületsértés a 272-ik szakaszban megjelölt személyek (külföldi uralkodó vagy államfő, követ vagy ügyviselő) valamelyike ellen követtetett el.

2. Ha az állítás vagy kifejezés olyan cselekményre vonatkozik, mely csak a sértett fél indítványára vonható bünvádi eljárás alá és az erre jogosított ilyen indítványt nem tett, vagy azt visszavonta.

3. Ha az állított tényre nézve jogérvényes fölmentő ítélet vagy megszüntetési határozat hozott.

4. Ha az állítás vagy kifejezés a családi élet viszonyaira vonatkozik, vagy a női becsületet támadja meg.

Általános társadalmi érdekből elég lett volna, ha csupán ezt a negyedik pontot veszi a módosított tizenhatodik szakasz olyannak, melynek esetében a törvényszék ítélet sajtópanaszok fölött. A többi pont azonban újabb és szinte nagyobb vesze-

delmet rejt magában a sajtó ellen és a sajtószabadság ellen azért, mert a nyilvános bírálat közérdekű ügyekben rendszerint ugyanakkor tétetik közé, mikor megindul a törvényes megtorlási irányuló eljárás. És ha már most az történik, hogy a sértett, illetőleg a nyilvános bírálatra rászolgált fél ellen „bizonyítékok hiányából” fölmentő ítéletet, vagy megszüntető határozatot hoznak, ha megtörténik, hogy a káros, vagy a megkárosítottak nem tesznek indítványt a büntető eljárás megindítására, vagy azt visszavonják, ez esetekben szépen menekül a bűnök, mert nem szolgáltatnak ellen bizonyítékokat, menekülnek a károsok, akik, mondjuk például: 50 percentes egyesiséget kötnek és csupán a sajtó marad elháríthatatlan bajban, nyilvános bírálatával amelytán az ötven percenthez segítette a károsokat, mert a kiegyező gonosztevők a sajtó ellen a törvényszéknél keresik a „becsületüket”, a sajtóvétség elkövetője pedig a kompromisszumos szakasz értelmében el van űve attól, hogy közleményeinek valóságát bebizonyíthassa, vagyis fölhasználhassa azt a bizonyítékokat, melyet a károsok elrejtettek, hogy megnyerhessék az ötven percentes kiegyezést.

Ez a kompromisszum tehát nem is vezethet a békére. Ki fog törni már az ujszövegű tizenhatodik szakasz fölött is az új háború és folytatódni fog más terén a parlamenti vitakozásnak, sőt, ami veszedelmesebb, folytatódni fog az egyes pártok körében. Mert a tökéletlen új szöveggel sokan lesznek elégedetlenek a szabadelvű pártban, még többen az ellenzék soraiban és a függetlenségi csoportok tagjai már is két véleményen vannak csopont az ugynevezett béke felől, melynek — vigyázzunk rá — még hevesebb és kiméletlenebb harcz lesz a folytatása.

Egy kis botlás.

A szentesi ev. ref. egyháztanács egy kis botlást követett el a minap. Akkoriban resteltünk dicsekedni vele; de most szóvá tesszük, mert, szerencsére, alkalom nyílt jóvátenni a hibát.

Mikor ugyanis az egyházkerületi lelkész-főjegyző választásáról volt szó, mint az újabb alkotmányos korszakban minden téren, itt is a politikai pártsemponatok nyomultak előtérbe. A Tiszák vezetése alatt álló kormány-párt célul tűzte maga elé, hogy kormány-párti főjegyzőt választat; míg az ellenzék részint szétforgácsolta az erejét, részint beleesett a Tiszaklikk szövevényes hálójába.

Igy történt, hogy a kormánypárti jelölt: Zsigmond Sándor h.-szoboszlói lelkész 351 szavazatot kapott; az ellenzék zömének jelöltje: Dicsőfi József debreczeni lelkész pedig 326-ot, de ebből is 8 szavazat nem küldetett be; Mitrovics Gyula debreczeni lelkészre 31, Konyves Tóth Kálmánra 7, Biki Károlyra és Ilyés Bálintra 11—11 szavazat esett.

Mint hogy a kisebbségben maradt jelöltekre ellenzéki érzelmű egyházak szavaztak: látnivaló, hogy az ellenzék a maga 375 szavazatával már az első választásnál győzött volna, ha — tömören összetart és erejét föl nem aprózza. Dicsőfi többsége ebben az esetben 24 szavazat lett volna.

De a tősgyökeres ellenzéki érzelmű szentesi ref. egyház szűgyenszembre elkövette azt a hibát, hogy engedte magát becsapni a pečovics kisebbség által, s az őt illető 6 szavazatot a kormánypárti jelöltre: Zsigmond Sándorra adta. Ha tehát ezt az elcsémpészett 6 szavazatot odaszámítjuk, ahol illetékes helye lett volna, tudniillik az ellenzéki szavazatokhoz és lejtűk Zsigmond Sándor szavazatából, akkor kétségtelen, hogy az ellenzék 36 szótöbbséggel diadalmaskodhatott volna.

A választásnál abszolút többséget senki sem nyervén el, az egyházkerület a legtöbb szavazatot nyert két jelölt: Zsigmond és Dicsőfi között elrendelte az új szavazást, s a szavazatok beadásának határidejét a folyó évi szept. 10-re tűzte ki.

Itt van tehát a kedvező alkalom, hogy a szentesi ev. ref. egyház kiköszörülje a csorbát, s régi tradíciójához és rendíthetetlen

függetlenségi érzelméhez hiven a szintén függetlenségi érzelmű Dicsőfi József adja szavazatát.

A politikai pártsemponatokon kívül — melyeket a tulsó tábor oly mereven követ — javallja ezt az egyházkerületi érdek is. Mert azt mindenki beláthatja, hogy az egyházi adminisztrációnak nagy előnyére szolgál, ha az egyházkerületnek a püspök után legfőbb tisztviselője: a főjegyző, a püspöki székhelyen lakik, s állandóan és közvetlenül érvényesítheti befolyását az egyházkerületi kormányzására.

Nemcsak a politikai pártállásunk ellen elkövetett botlást tesszük tehát jóvá, nemcsak az egyéni érdemet és rátermettséget méltányoljuk, hanem megbecsülhetetlen szolgálatait tesszük az egyházkerületnek, ha csatlakozunk ellenzéki elvtársaink zászlajához és velük együtt hangoztatjuk:

„Eljen Dicsőfi József egyházkerületi főjegyző!”

Országgyűlés.

Husz tárgy volt kitűzve a keddi napirendre s ebből tizennyolccsal végzett a Ház. A csukoradó majdnem bele fullt a szóarádátba. Egy teljes hónapig tartott ezen javaslat tárgyalása, s most egy ülésen a javaslatok és jelentések egész tömegére mondta rá a kormánypárt a boldogító igent. A gyorsaság nem boszorkányság s most nemcsak a törvényjavaslatok tűnnek el gyorsan a napirendről, hanem még gyorsabban tűnnek el a képviselő urak a Házból. Üres teremben folyt le a keddi ülés. Apró-cseprő viták csak egyik-másik javaslatnál voltak, a többi javaslatok vita nélkül elfogadtattak. Általánosságban a csönödek közé tartozik ez az ülés, mindazonáltal mégis volt néhány érdekesebb mozzanata, derűl is, komoly is. Derűl jelenet volt például, mikor Ivánka Oszkár a győr-soproni ebensurtról szóló törvényjavaslat fölötti szavazás előtt konstatáltatni kérte az elnök által vajjon határozat képes-e a Ház. A jegyzők azonnal megolvastak a teremben levő honatyákat és csak 99-et hoztak össze. Ekkor lélekszakadva berohant egy képviselő a terembe, Szilágyi Dezső pedig ünnepélyesen konstatálta: — Száznál több képviselő van jelen, tehát folytathatjuk a tárgyalást!

A maramarosziget körömszezői határszéli vasút építésénél felmerült kiadási többletek fedezéséről szóló javaslatnál felszóllalt Japies József, Major Ferenc, Ivánka Oszkár, Mócsy Antal és Madarász József, mire Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter áthatva a felebarátai szeretet megasztos érzületétől, védelmébe vette a szerény, hárosodott vállalkozókat. Valóban, szegények, hárosodnak az állam bőséges támogatására, az a szegény adófizető nép majd csak előteremtí valahogy a vállalkozóknak szánt hitvány milliókat. Ugyanezen javaslat részletes vitájának folyamán a 2. §-nál kinos jelenet támadt, midőn Ivánka Oszkár azzal utasította vissza a szakaszt, hogy nem akar lenni részese egy nagy Panama előmozdításának. — Megdöbbenő csend követte e szavakat. Dániel miniszter zavartan nézett Szilágyi Dezsőre, bizonyára azt várta tőle, hogy rendre utasítsa a merész szónokot, de Szilágyi nem tett egyebet, minthogy szavazásra bocsátotta a szakaszt. A jobboldalon nem szeretik hallani a Panama szót...

Nagy érdeklődést keltett Rakovszky István mentelmi jogának megsértése Rakovszky ismeretes pozsonyi sajtó panéből keletkezett ez az ügy, a melynek kepesán Burath Ferenc onergikus felszóllalt Rakovszky érdekében és zaklatott képviselőtlársának eüitéttetéséből kifolyólag Rakovszky mentelmi jogának újabb megsértését jelentette be.

A hazai pénzintézetek által kibocsátott némely kötvények biztosításáról szóló javaslatnál Bartha Ödön, Léva János, Blaskovich Ferenc, Lukács és Darányi miniszterek szóláltak fel. Ekkor már megint Láng Lajos elnököt és megint excellált. A javaslat címének tárgyalásánál ugyanis kategorikusan megtiltotta Blaskovich Ferencnek, hogy hosszasan beszéljen föl. Hiszen ez az ur egy eleven klotürtörvény. Az ellenzék hangosan tiltakozott Láng Lajos eljárása ellen s Láng csak úgy tudott szabadulni kellemetlen helyzetéből, hogy az ülést hamarosan bezártta.

Szerdán a pénzintézetek némely kötvényeinek biztosításáról szóló törvényjavaslat részleteit behatóan beszélte meg a Ház. A vitában Károlyi Sándor gróf, Bartha Ödön, Blaskovich Ferenc, Tisza István gróf, azonkívül a pénzügyi és a földmívelési miniszter vettek részt. A szünetig mégis letárgyalta a Ház a 260 szakaszos törvényjavaslatot.

A szünet után a miniszterelnök, azonkívül a belügyminiszter és a kereskedelmi miniszter vála-

szoltak egy csemő interpellációra. A válaszokat tudomásul vették.

Uj interpellációt is terjesztettek be. Szluha István hozta szóba egy konkrét eset alkalmából azt a jelketlenséget, a melylyel a pénzügyi hatóságok az illetékek kiszabása és behajása körül a lakosságot zaklatják. Erélyesen hangoztatta, hogy itt egész rendszerről van szó a melynek meg kell dőlnie.

Az interpellációt a pénzügyminiszternek adta ki a Ház.

Helyi és vegyes hírek.

— Az iparosok Sima Ferencz-nél. A szentesi ipartestület előjáróságának egy 10 tagú küldöttsége kereste föl csütörtökön Sima Ferencz országgyűlési képviselőt, hogy köszönetét tolmácsolja azért a támogatásért, melyben a képviselő a szentesi építő iparosokat a vendéglő építés vállalatba adásánál részesítette. A küldöttség vezetője és szónoka Kanász Nagy Antal ipartestületi elnök volt, aki szép szavakban megköszönvén a pártfogást, utalt arra, hogy a város képviselője részéről tapasztalt buzgó jóakarattal annál inkább jól esik a helybeli iparosoknak, mivel másoktól hasonló barátságos érzelmek tanujeit ritkán tapasztalják. Pedig — fejezte be rövid, de talpraesott fejtegetéseit a szónok — igen találóan mondta egy előkelő államférfi, hogy az erkölcsi tökélyt csak az az ember közelíti meg, aki nem csupán a saját érdekeit tartja szem előtt, hanem a körülötte, mellette és utána élők javát is iparkodik előmozdítani. — Lelkes éljenzés kísérte a meleg hangú beszédet, mire Sima Ferencz szívélyesen válaszolt. Bár nagyra becsüli — ugymond — a váratlan megtiszteltetést, melyben őt az ipartestület előjárósága ezáltal részesíti, még sem hallgathatja el, hogy nézete szerint a köszönetre és elismerésre nem szolgált reá; mert ő csak azt tette, amit minden tisztességes szentesi polgár és városi képviselő tett, aminek élő bizonyulága a minden ellenmondás nélkül, egyhangulag hozott közgyűlési határozat. Neki — folytatta Sima — kétszeres kötelessége volt azt az álláspontot elfoglalni, amit a szóbanforgó ügyben elfoglalt, mert a város képviselője fokozottabb mértékben kell, hogy feladatának tekintse a közérdeken kívül minden társadalmi osztály érdekeit egyformán szem előtt tartani. Egyfelől az ipartestületi előjáróság most tolmácsolott érzelmeiben, másfelől a képviselőtestület magatartásában annak az örvendetes tanubizonyosságát látja szóló, hogy azok a — régebbi időből származó, áldatlan ellentétek és félreértések, melyek eddig a gazda közönség és az iparososztály között választalat emeltek, apránként teljesen elenyésznek; aminek bizonyára mindenki szívéből örvend, a ki a közjót szíven viseli. Végül megköszönte az ipartestület szíves megemlékezését és kérte a küldöttséget, hogy fogadják és adják át baráti üdvözlését küldöiknek is. Ezután a küldöttség szívélyesen elbucsuzott.

— Főúri nász. Mint a minap jelentették, Károlyi László gróf országos képviselő eljegyezte Apponyi Lajos gróf udvarnagylányát, Apponyi Fanny grófnőt. Most már az esküvő napja is ki van tűzve. Ugy a vőlegény, mint a menyasszony családján külön-külön is tudtal adták az örvendetes eseményt. A vőlegény tudósítása ez:

Nagy-Károlyi Károlyi László gróf, országgyűlési képviselő örömmel tudatja nagy-apponyi Apponyi Lajos gróf O. császári és Apostoli királyi Felsége magyarországi udvarnagya, valóságos belső titkos tanácsos kamarás, a magyar főrendiháznak örökös tagja és hitvese nagy apponyi Apponyi Lajos grófné, született Seherr-Thos Margit grófnő, csillagkeresztos hölgy és a császárné és királyné O. Felsége palotahölgye, leányával nagy-apponyi Apponyi Fanny grófnővel leendő egybekelését.

Az egyházi szertartás 1897. évi augusztus hó 17-én a nagy apponyi kastély kápolnájában fog megtartatni.

— A gabona árak emelkedése folyton tart. Az összes piacokról áremelkedést jelentenek.

Szerdán Budapesten a búzánál 30—50 kr, a rozsnál 20—25 kr, és a kukoricánál 10—15 kr. javulás állott be. Kivételesen 13 frtot is elért a buza, s a tiszavidékinél a 12 frt 50 kr. egészen rendes ár volt. A tőzade kedve után itélve, hibetű hogy 14 frtig is felhajtják az árakat, ami 1874 óta elő nem fordult. Sajnos azonban, hogy a magyar gazdának még ezek a magas árak sem sokat használnak, mert a termés silány, s nagyon sok gazda egy szem búzát sem adhat el. Sőt némelyik örül, ha a vetni valóon kívül a házi szükségletre megkívánt mennyiséget kiadja az asztal.

— **A Simatéle „Gazdasági gőzmalom”** a tűzszekrény megrepedése miatt néhány napig kénytelen volt szünetelni. A bajt azonban már meg orvosolták, s a malom újból megkezdte az őrlést.

— **Elárverezték a szinkört.** Az a rozoga fabódé, mely ott ékeltlenkedett a vendéglő udvarán, s melyet némi nagyzással szinkörnek neveztek — pár nap múlva fölveszi a néhai nevet. Csütörtökön árverezték el a a bódét. szakaszokban és a berendezést. A föltételek szerint mielőtt a tanács jóvá hagyja az árverést — ami valószínűleg ma megtörténik — a vevők kötelesek a lebontást azonnal teljesíteni.

— **Nem lehet. „En akarnám, de nem lehet, jaj de gyalázatos élet”** — ezt a nótát juttatja az eszünkbe a helyi sajtó egy részének és a városi hatóságnak az a törekvése, hogy nyissuk ki a bogárkört és fogjunk hozzá a városrendezéshez. Mert igaz ugyan, hogy ezeknek a plánoknak a megvalósítása föltöbb kívánatos, mindazonáltal soha rosszabb órában szőnyegre nem hozhatták, mint most, amikor a háttérben már ott mutogatja rettenetes arcát az — inség. Jó urak hallgassunk most a halasztható tervekkel. Hiszen maholnap levest, kenyeret, tűzfát és inségkölcsönt kell osztogatni; s örülhetünk, ha a város kesszajja a napi kiadásokat fedezheti. A városrendezés tehát, akármennyi szót és nyomdafestéket vesztegetünk rá, még beláthatatlan időnkig a jövő zenéje marad.

— **Uzómesteri jubileum.** Radovics Sándor uzómester f. hó 5 én tartotta uzómesteri jubileumát a városi közfürdőben; mely alkalommal igen érdekes uszodai produkciókat mutatott be a közönségnek. A produkcióiról lapunk jövő számában referálunk.

— **Nyári multság.** A szentesi iparos ifjak önképző köre a folyó 22-re tervezett nyári multságát folyó hó 20-án, Szent István napján tartja meg. Az élvezetesnek ígérkező multság programját lapunk jövő számában közölni fogjuk.

— **Tolvaj a törvényszék előtt.** Olvasóink bizonyára emlékeznek még a Komendát Balázs stük lőjére, aki kulcsot csináltatott egy szegény asszony ládájához, s a ládafiában összekuporgatott 200 forintocskát szépen elemelte és haza se ment addig, amíg el nem kártyázta. Komendát fölött a napokban mondott ítélettel a szegedi törvényszék s nyolcz hónapi börtönnel sújtotta a tolvajt. Komendát megnyugodott, de az ügyész főlebbezett az ítélet súlyosbításáért.

— **A temesvári vásár** — mint bennünket értesítenek — f. hó 12 én kezdődik és bezárólag 16 áig tart.

— **A gyermekek egészsége.** Egyik gyógyászati közönyben olvassuk a következő megszívlelendő figyelmeztetést. Az anyák, a midőn kis gyermekeiknek örömet akarnak szerezni, rendszeren bonbonokat vagy más festett, de mindenkor ártalmas czukrokat vásárolnak nekik. S ahog van nő, ki meggondolná, hogy az ily nyálánkságokkal nagyon rossz szolgálatot tesz gyermekeknek, hogy veszélyeztetli annak egészségét, sőt, mint több példa bizonyítja, annak életét is. Minden tulzást nélkül állíthatjuk, hogy az ily nyálánkságok élvezete merénylet a gyomor ellen; a gyermek fejlődésnek indult emésztő szervezete megrongálódik, mi természetesen a legkomolyabb következményekkel jár. E helyett adjunk a gyermekeknek érett és jó gyümölcsöt, melyet az ép oly szívesen, talán még nagyobb örömmel fog elfogadni, mint a czukrot. Különösen az alma élvezetese szoktassuk a gyermekeket, mely az egészségre legjótékonyabban hat az összes gyümölcsök közül. A nap bármely szakában adhatunk gyümölcsöt a gyermeknek, de különösen lefekvés előtt tegyük azt meg. Az ilyen gyermeknek édes alma és pihenése lesz, míg emésztő szerveiben nem fog zavar beállani.

— **A tyuk-kolera biztos gyógyítása.** A tyukok betegségei közt egy sincs, mely oly káros lenne, mint a tyukdög vagy orvosi néven: tyuk-kolera. Ezt a betegséget bacillusok, apró élősdiek lé-

nyek okozzák, melyek a tyuk ürülékével is terjednek. Természetesen a vérben is megvannak, s ha beteg csirkét megölünk, a kicsurgó vérről is terjedhetnek. Mint minden betegség ellen, úgy ez ellen is legjobb óvszer a tisztaság. A tyukok tisztán tartandó. Ha a pinczéről csirkét vásárolunk, azokat ne bocsásuk szabadon a tyukállományunk közt, hanem tepyük pár napra legalább ketrechez. Ha a tyukok sürűn kezdenek dölelni, jele, hogy a baj már megvan, s ekkor gyors segítség kell; különben 50—60 tyukból egy pár hét alatt az utolsóig kipusztulunk. Az orvosi könyvekben ajánlt szerek e betegség ellen nem használunk. Többféle kísérletezés után olyan szert találtak a karbolsavban, mely a bajt azonnal megszünteti. A tyukoknak jól kilisztított cserép ivóedényben vizet töltsünk, s a vízbe annyi karbólt öntsünk, hogy a szaga érezhető legyen a vízzel való elegítés után is. A tyukokat pár napon át karbólos vízzel itatjuk, az általános tisztasági szabályokat alkalmazzuk és a dögvész biztosan megszünt.

— **Betörő hivatalnok.** Nagyvárad egyik vendéglőjében Szabó Lajos fűszerkereskedő együtt borozgatott pénteken este Pejtsik László állomás-felvigyázó gyökernokkal. A fűszerkereskedő fölkereste Pejtsiket hogy menjen el feleségéhez és hívja el őt is a vendéglőbe. Pejtsik el is ment, megvárta míg Szabóné átöltözött. Mielőtt utra keltek volna, az asszony kinyitotta az egyik szekrényt s pénzt vett ki onnan. Pejtsik ezután elkísérte a vendéglőbe, de csak rövid ideig maradt a házaspárral. Szabóék késő este mentek haza s nagy rémulatukra azt tapasztalták, hogy lakásuk ablakát valaki betörte, de ijedségük csak fokozódott, amikor szobájukba érve, a szekrényt tárva-nyitva látták s a fehérművek alatt tartogatott pénzeszközök sehol sem találtak. Gyánujuk rögtön Pejtsikre esett s már a rendőrséghez mentek, amikor az utcán találkoztak, a fiatalemberrel. Rögtön vallatásra fogták s rövid tagadás után Pejtsik sirva megvallotta bűnét s visszaadta az elrabolt pénzt. Szabó a történet után nem akarta följelenteni a szerencsétlen bűnöst, de a rendőrség neszt vévén az esetnek, még az éjjel elfogatta Pejtsiket.

— **Makacs öngyilkosjelölt.** R. Mojsza gyulai földműves a napokban felakasztotta magát padlásának gerendájára. Eladó lánya észrevevén a tettet, le akarta őt vágni a kötélről, de az öngyilkos jelölt olyan szilárd elhatározással törekedett a halálra hogy a mint észrevette a leánya szándékát, rugdolózással protestált a levágatása ellen. D. czára azonban erőszakoskodásának, a leány mégis levágta a nyját a kötélről ki most mar ki is verte fejéből az öngyilkossági szándékot.

— **Élő fákljak.** Oriási szerencsétlenségéről kaptunk hírt a mely eddig négy ember életébe került s a melynek még valószínűleg több áldozata is lesz. Szepes-Váralján a ma nap oriási fölhőszakadás volt, a mely több háznak pinczéjét elöntötte. Viz alá került Salt Nándor kereskedő pinczéje is s a felgyült víz, egy megkezdett petróleumos hordót földöntött. A petróleum kifolyt s vastagon ellepte a viz felszínét. A vizet ki akarták szivattyuzni de minden erőlködés kárba veszett, mert a víz nem apadt. Abba hágyták tehát a szivattyuzást s ekkor vették észre csak, hogy Kokler Miksa asztalostanoncez eltűnt. Azonnal keresésére indultak s a ház gazdája, Lukács Pál asztalmester, a kinél a fiu szolgált, a pincze vízében találta meg halva. Kiáltásaira a szomszédok összegyűltek s a holttestet ki akarták huzni a vízből. Lukács egyik cseledjének gyertyát adott kezébe, — hogy világítson. — de mikor az a pinczébe lépett, a petróleum felrobbant s hatalmas lánggal égni kezdett. — A robbanás mindazokat, a kik a pincze körül álltak, körülbelül huszat, súlyosan megsebesített. Oriási zúrvár keletkezett; rajtatás sifoltozás és segítségkiáltás hangzott mindenfelől. A körülállóknek meggyult a ruhájuk s mint élő fákljak szaladtoztak össze vissza, míg a segítségre érkezőknek sikerült eloltani a tüzet. Azoknak, a kik a robbanásnál ott voltak, hajuk, bajuszuk, szakálluk, ruhájuk teljesen leégett. Csodálatos, hogy annak, a ki gondatlanságával az egész szerencsétlenséget előidézte. Lukács Pálnak alig történt valami baja. A legtöbben azonban életveszélyes égési sebeket szenvedtek ezért felgyógyulásuk nagyon kétséges. Eddig három áldozata van a robbanásnak. Gavulics körigyőz kilenc éves fia, egy Herz Klára nevű kilenc éves leány és Bujnár napszamos meghaltak. Többen pedig oriási kinok között a halállal vívódnak.

— **Gyilkosság.** Szontáról írja levelezőnk: Zéz Sándor bérés most vasárnap este fél hazaérkezett s ott késsel a kezében halálra kereste a feleségét. Mikor napysokára megtalálta, az akart rontani, de Bédies Alajos — ki Zézeczel egy úrságnál szolgált és vele mindig jó viszonyban volt — megakadályozta. A felbőszült ember ekkor Bédiesnek rontott és hat erős sebet ejtve azon, futásnak eredt. de a csendőrség elfogta. Bédies rögtön meghalt. Három gyermeket és özvegyt hagyott a nyomorban.

— **Gyujtogatóg gyermekek.** Apátiban Botás Fodor haza a napokban gyujtogatás következtében lélege l. A vizsgálat során kiderült hogy kevéssel a tűz keletkezése előtt a károsnak Flasa nevű 4

éves fia a szomszéd Blidár Vaszilie szintén 4 éves fiával felmásztek a ház szalmával fedett tetőjére s ott gyujtóval játszottak, miközben Blidár Vaszilie játékból a tetőt felgyujtotta. A fiuk bevallották tetőüket a csendőrség pedig feljelentette az esetet a bíróságnak. miután mindkét gyermek szüleit gondatlanság látszik terhelni a tekintetben, hogy azok gyufához juthattak.

— **Aki egy forintért gyilkolt.** Sopronban július 29 én két közrendőr elfogott egy gyanus külsője egynt; kiderítették a rendőrségre, s hosszas vallatás után kiderült, hogy az illető Tiebel István, sopronmegyei rákosi illetőségű foglalkozás nélküli n-pszámos, a ki rablógyilkossági szándékból felkereste Kirchnopf Ferencz rákosi legényt, a margitai pap cselédjét, mert tudta, hogy annak van pénze. Az elvetemedett ember szombaton este ment Margitára. 7 órákor beállított Kirchnopf Ferenczhez és azt hazudta neki, hogy a Rákoron lakó Anna nevű nőtestvére leesett a padlásról, halálosan megsértette magát. őt küldötté el, hogy Kirchnopfot hívja haza, mert nővére beszéli őhaji vele: Kirchnopf a Hiób posta hozóját megvacsoraztatta, lefektette és reggelivel is ellátta, aztán hajnalban elindult Margitáról. A mint a megyesi erdőbe érték, Tiebel István felragadt egy nagy követ és azzal úgy fejtte vágta Kirchnopfot, hogy az a kapott ütés következtében a földre zuhant s ott maradt élettelenül. Tiebel István kimozdította áldozatának zsebeit, a mikben 1 drb ezüst forintost és egy pénztárczát salált 13 krajczár tartalommal. Tiebel János ezután a tett színhelyéről eltávozott, s negyed óra múlva visszament a véres tett színhelyére hogy meggyőződjön vajjon ott fekszik-e az áldozat? A leöltött Kirchnopf azonban már nem volt ott. Tiebel aztán Meggyesre és onnan Rusztra ment, a hol az elrabolt pénzt elverte. Innen Sopronba jött, a hol aztán elfogták. Hogy Kirchnopfot hova lett, azt eddig nem tudják.

— **Rablógyilkos cigányok.** Borzalmas módon vetettek véget kőbor cigányok egy szegény ember életének. Szatmármegyében Győrtelek és Okörítő közötti országúton haladt Borsos János sonkolyos Mátészalkára, hogy keservesen összegyűjtögetett 700 forintját családjának postán haza küldje. Utközben betért Okörítőn a korszmába reggelizni, s többször panaszkodott, hogy az éjjel rosszul aludt s rémes látományai voltak. Reggelijének elkötése után utjára indult Mátészalka felé. Azonban nem messzire haladhatott, midőn sátoros cigányok megtámadták s az országút árkában meggyilkolták és 700 forintját tőle elrabolták. Az arra utazó emberek Borost az országút árkában elvágott nyakkal meg életben, de teljesen eszméletlen állapotban megtaláltak. A csendőrség a rablógyilkos cigányokat elfogta.

— **Különös gyorsúru.** A birminghami postahivatal különös szállításnyit továbbított a minap. Egy munkas, ki Birminghamban dolgozik, de vidéken lakik, három esztendőn kis fiával rokonaitól munkahelyére érkezett. A műhelybe még elég korán elért volna, de kis fiát előbb haza kellett vinnie feleségéhez, ami késleltette volna. Tépeldése közben felillant agyában, hogy a gyermekét feladja a postán. Sok herce-burcza, vita után a postahivatal megmérte a kis fiut, zsinórton nyaka köré akasztotta a hivatalos számot és kiszállította a vasúthoz, a gyorsúruk közé vetette fel az állatszálított osztályban. A kis fiu kissé különösen érezte magát a ketyreczek között, de azért egy óra elteltével minden baj nélkül edesanyjánál volt.

CSARNOK.

Az osztrák kamarilla véres tervel.

Görgel Artur leleplezésel.

Mintha nem volna elég véres az 1849-iki osztrák zsarnokság története. újabb és újabb rémes részletek kerülnek napfényre. Az az epizód, amelyről alább szólnék, a leghoraszalóbb amit történetíró megírhat. Nem színezünk, nem nagytítottunk a dolgon semmit. Eyszerűen csak azt közöljük, ami egy kormánypárti képviselő könyvében fog napvilágot látni s a melynek adatai Görgel Arturtól erednek. Ugyanis az osztrák kamarilla azzal a tervvel foglalkozott, hogy az összes 1848- és 49-ben elfogott honvédtiszteket könyörtelenül leagyzuttatja.

Az erről szóló értesülésünket, amely bizonyára szenzációt fog kelteni, itt közöljük:

Bekics Gusztáv országgyűlési képviselő a napokban fejtezte be nagy munkáját, melyben az Athenaeum millenniumis diszunkcja részére a legújabb kor történetét írta meg. Bekics munkája az 1849. október 6-iki eseményekkel kezdődik és a millenium bezártáig tart. Szilágyi Deszónak a királyhoz intézett emlékezetes beszéde a könyv zárköve.

Bekics rendkívül sok adatot kutatott össze s a negyvennyolczas tábornokok kivégzésétét illetőleg felkereste Visegrádon Görgel Artur tábornokot is. Bekics többek közt azt a kérdést intézte hozzá, miként van az, hogy a honvéd-tábornokokat kivé-

4. oldal.

Fentek s őt a diktátort, nem? Görgei azt felelte, hogy ez ő előtte még ma is megfoghatatlan valami. Paskievics herceg ugyanis egyenes parancsot kapott az orosz csártól, hogy az esetre, ha Görgei az osztrák császártól kegyelmet nem nyerne, Paskievics vigye Görgeit magával Oroszországba. A muszka csárnak rendkívül imponált Görgei katonai tehetsége azért, mert a hepciászkodó osztrák generálisokat mindig pocskéká verte.

Ez alkalommal Görgei egy teljesen ismeretlen és a bécsi katonai pártot igaz színében feltűntető adatot beszélt el Beksicsnek:

Az osztrák katonai párt nemcsak a tizenhárom tábornokot akarta kivégeztetni, hanem az volt a tervök, hogy Komárom föladása után az összes elfogott honvéd tisztet összehajítják egy rakásra és addig kartácsoltatják őket, amíg csak egy szálember is életben van.

Az osztrák katonai pártnak ezt a tervét az európai diplomácia akadályozta meg, főleg az angol. Anglia bécsi képviselője kijelentette, hogy ha a bécsi udvar ezt a hallatlan vérengzést keresztül viszi, Anglia a legerősebb megtorlással fog élni Ausztriával szemben.

Beksics Gusztáv könyvében, mely legközelebb meg fog jelenni, az osztrák kamarilla eme véres tervét részletesen leírja.

Gőzhajózás a Tiszán.

Ervényes 1897. márczius 23-tól.

Péntek kivételével naponként!

Csongrád—Szeged.

Csongrádról indul	5 óra 00 perc	reggel
Szentesről	5	35
Csanýról	6	10
Mindszentről*	6	45
Algyőről*	8	10
Szegedre érkezik	9	00

Szeged—Csongrád.

Szegedről indul	2 óra 30 perc	délután
Algyőről*	3	40
Mindszentről*	5	40
Csanýról	6	10

Szentesről	7 óra 10 perc	este
Csonrádra érkezik	7	45

Szolnok Csongrád.

Szolnokról indul	1 óra 30 perc	délután
T.-Várkonyról	2	20
T.-Versenýről	2	40
O- és Uj-Kécskéről**	4	10
T.-K.-Inokáról***	5	00
T.-Ughról*	5	20
Csongrádra érkezik	6	40

Csongrád—Szolnok.

Csongrádról indul	4 óra 15 perc	reggel
T.-Ughról*	5	45
T.-K.-Inokáról***	6	20
O és Uj-Kécskéről**	7	10
T.-Versenýről	8	5
T.-Várkonyról	9	05
Szolnokra érkezik	10	00

*. Ladik állomás.
**. A gőzösök Uj-Kécskén kötnek ki.
***. T.-Kőrőn

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gőpgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt) WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külső váci-ut 45. szám.

Sürgőnyezim : Szivattyugyár Budapest.

Gyárt: mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és cseretöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij- és kezi hajtásra, valamint villamos uzenre. Ártézi kutfelepitményeket vasból. Tűzfecskendőket és vizszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzferőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító készülékeket. Vas- és erczőntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfeleltű tűzrostélyokat egyenes és kigyóaiakban, valamint polygon-rostélyokat.

LETESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket. 21-40

Arjegyzekek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

ELSŐ KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Szentesen, Kurczaparti-utca 31. sz.

Jutányos árak!

ELVÁLLALJUK:

Diszes számlák, jegyzékek, tudósító levelek; diszes meghívók, tánczrendek, divatos eljegyzési és esketési kártyák; étlapok, községi és városi hivatalos nyomtatványok; árjegyzékek, czim-, asztali s névjegyek, továbbá mindennemű és színű falragaszok és diszes kivitellű gyászlapok elkészítését.

Szép kivitell!

Harminez év óta fennálló

a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő betűkkel és gyorsajtóval ellátott

ujjonnan berendezett

könyvnyomdánkat,

melyben minden e szakmába vágó munkák a legjutányosabb áron, esinos kivitelben, gyorsan és pontosan készítettnek el, — ajánljuk a n. é. közönség pártfogásába.

Szentesen, 1896. julius havában.

Tisztelettel

Szentesi első könyvnyomda részvénytársaság.

Gyors elkészítés!

ELVÁLLALJUK:

Mindennemű táblás kimutatók és takarékpénztári mérlegek; időszaki és folyóiratok, hirdapok, művek; diszes kivitellű szalag-aranyozások és számlák; ipar és kereskedelmi körlevelek esinosan kiállítva; mindennemű irodai és ügyvédi nyomtatványok; levélpapírok és borítékoknak czégnomássali készítését.

Pontosság!

A SZENTESI LAP szerkesztősége és kiadóhivatala,

hol kéziratok elfogadtatnak s az előfizetési pénzük felvételnek.